

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2025/2026
Tipus de curs	Màster de Formació Permanent
Nombre de crèdits	60,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.500 euros (import preu públic) Preu general
Requisits d'accés	Llicenciats/Graduats en Medicina, Odontologia, Infermeria, Fisioteràpia, Biomedicina, Biologia, Antropologia, Enginyeria biomèdica, Dret i Criminologia, amb activitat pericial davant els Jutjats i tribunals, o que pretenguen iniciar-se en ella.
Modalitat	On-line
Lloc d'impartició	Aula Virtual UV-ADEIT
Horari	Online
Direcció	
Organitzador	Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal
Direcció	Ana María Castelló Ponce Profesor/a Permanente Laboral PPL. Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal. Universitat de València Hugo Rodríguez Almada Profesor Agregado de Medicina Legal. Fernando Verdú Pascual Catedrático de Medicina Legal y Forense (J) Médico forense (J) Valencia. España.

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 11/11/2025
Data inici	Octubre 2025
Data fi	Juliol 2026

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	formacion@adeituv.es

PROGRAMA

Generalitats

- 1.1. La prova pericial metgessa en els diferents camps del Dret
- 1.2. Els sistemes Medique Forenses a Amèrica i Europa
- 1.3. Investigació i mètode pericial
- 1.4. Ètica i prova pericial
- 1.5. Responsabilitat Professional del Perit Mèdic.

Tanatologia forense

- 2.1. Tanatologia forense: Concepte i contingut. Conceptes de mort. Graus de mort
- 2.2. Les diferents maneres de morir: conceptes i transcendència jurídica.
- 2.3. Curs i velocitat de la mort. Indicadors d'agonia. Prelació en la mort de dues o més persones.
- 2.4. Diagnòstic de la mort.
- 2.5. La mort demostrada. Mort encefàlica i en parada cardiorespiratòria.
- 2.6. Fenòmens cadavèrics. Concepte i classificació
- 2.7. Refredament. Període d'adaptació tèrmica
- 2.8. Deshidratació. Depòsits sanguinis cutanis i viscerals.
- 2.9. Rigidesa. El fenomen de la contracció instantània.
- 2.10. autòlisi i descomposició. Cronologia de la descomposició.
- 2.11. Preservació i transformació cadavèrica. Transformació grassa.
- 2.12. Transformació seca.
- 2.13. Altres fenòmens cadavèrics transformadors.
- 2.14. Duració de la mort: Concepte i importància. Rutines i mitjans per a datar la mort.
- 2.15. Autòpsia judicial penal i autòpsia judicial civil.
- 2.16. Temps de l'autòpsia. Exploració cadavèrica externa i interna.

- 2.17. Tècniques auxiliars per al necrodiagnòstic mèdic forense.
- 2.18. Lesions vitals, perimortals i postvitals. Origen. Rutines i mitjans de diagnòstic
- 2.19. Trobada del cadàver: Alçament i inspecció del lloc.

Patologia forense

- 3.1. Mecanismes de mort en les lesions. Classificació. Destrucció de centres vitals. Hemorràgies.
- 3.2. Diagnòstic de la mort per xoc traumàtic i per embòlies.
- 3.3. Síndrome de disfunció multiorgànica
- 3.4. Mecanismes de mort d'origen natural. Concepte i classificació.
- 3.5. Mort natural d'origen cardiovascular i respiratori
- 3.6. Mort natural d'origen neurològic
- 3.7. Mort natural d'origen digestiu.
- 3.8. Mort natural d'origen metabòlic
- 3.9. Mort sobtada en la infància.
- 3.10. Mort sobtada de l'adult.
- 3.11. Estudi de les contusions. Signes de lluita i signes de defensa.
- 3.12. Ferides per arma blanca. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 3.13. Armes de foc. Ferides per armes de foc. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 3.14. Lesions per electricitat. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.15. Lesions per calor. Cremades. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.16. Lesions en incendis. Qüestions d'interès per als tribunals . Carbonització cadavèrica.
- 3.17. Lesions per explosions. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 3.18. Grans catàstrofes. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.19. Maltractaments en l'àmbit familiar. Concepte. Maltractaments a menors. Abús sexual en menors Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.20. Maltractaments entorn de la relació de parella. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.21. Maltractaments als ancians. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.22. Lesions per accidents durant el trànsit de vehicles.
- 3.23. Asfíxies mecàniques. Concepte. Classificació. Mecanismes de mort. Lesions comunes en les morts per asfíxies.
- 3.24. Ahorcadura. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.25. Estrangulació. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.26. Sufocació. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 3.27. Submersió. Qüestions d'interès per als tribunals
- 3.28. Mort violenta en la infància.
- 3.29. Patologia natural i violenta en relació amb el treball. Conceptes de malaltia comuna, professional i del treball. L'accident comú i del treball.
- 3.30. Causes i complements causals en la producció de lesions. L'estat previ patològic. Malalties naturals d'origen traumàtic. Establiment de la causalitat.
- 3.31. Contingut de l'informe mèdic per a l'auxili dels tribunals. Conceptes mèdics d'interès per a la qualificació dels fets.

Sexologia forense

- 4.1. Delictes contra la llibertat i indemnitat sexuals.
- 4.2. Embaràs. Qüestions d'interès per als tribunals. Avortament. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 4.3. Diagnòstic del naixement fisiològic. Establiment de la duració de la vida.
- 4.4. Diagnòstic del sexe. Estats intersexuals. Transsexualisme.
- 4.5. Disfuncions coïtals. Qüestions d'interès per als tribunals
- 4.6.- Sistema

Toxicologia forense

- 5.1. Introducció a la toxicologia. Principis i conceptes. Etiologia i mecanisme d'acció dels tòxics.
- 5.2. Intoxicacions per gasos i vapors.
- 5.3. Intoxicacions per càustics, metalls i metal·loides.
- 5.4. Intoxicacions per alcohol i dissolvents.
- 5.5. Intoxicacions per plaguicides.
- 5.6. Intoxicacions per medicaments, aliments, fongs i verins animals.

Psiquiatria forense

- 6.1. Psiquiatria forense: Concepte, objectius i aplicació en els camps del dret.
- 6.2. Imputabilitat: Concepte. Qüestions d'interès per als tribunals.
- 6.3. Capacitat d'obrar: Concepte Qüestions d'interès per als tribunals.
- 6.4. Aspectes mèdic-forenses dels Trastorns del desenvolupament.
- 6.5. Aspectes mèdic-forenses dels delíriums, demències, trastorns amnèsics i altres trastorns cognitius.
- 6.6. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns relacionats amb alcohol.
- 6.7. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns relacionats amb opiàcis i cocaïna.
- 6.8. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns relacionats amb cànnabis i altres drogues
- 6.9. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns psicòtics (1). Esquizofrènia.
- 6.10. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns *psicòtics (2). Trastorn delirant.
- 6.11. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns de l'estat d'ànim.
- 6.12. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns d'ansietat. Trastorn per estrès posttraumàtic.
- 6.13. Aspectes mèdic-forenses trastorns somatomorfs, facticis i dissociatius.
- 6.14. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns de la inclinació sexual. Parafílies.
- 6.15. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns del control dels impulsos.

6.16. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns de la personalitat. (I): Concepte i classificació. Tipus clínics, evolució, pronòstic i tractament.

6.17. Aspectes mèdic-forenses dels trastorns de la personalitat (2): Trastorn antisocial. Trastorne límit de la personalitat

Avaluació del dany

7.1. Avaluació mèdica dels danys a la persona. Fonaments jurídics. Reparació legal per lesions personals. Reparació de danys corporals a Europa.

7.2. Avaluació mèdica dels danys a la persona. Fonaments mèdics. Deficiència, discapacitat i discapacitat. Mesura de la salut i les capacitats funcionals. La doctrina mèdico-legal en l'avaluació de lesions personals.

7.3. Avaluació mèdica de lesions personals en l'àmbit penal. Les lesions i la seva classificació legal, The opinió d'experts mèdics sobre lesions.

7.4. Avaluació mèdica de lesions personals en l'àmbit civil. Responsabilitat civil.

7.5. Danys econòmics o immobiliaris. Danys per propietat extra. Maneres de reparar-los conseqüències dels nostres actes i omissions Cal valorar el dany causat.

7.6. Avaluació mèdica de lesions personals en l'àmbit civil (II).Avaluació econòmica dels danys a la persona. Les escales. El valor econòmic de l'ésser humà Concepte d'escala. La història de les escales. Classificació d'escales.

7.7. Avaluació mèdica de lesions personals en el lloc de treball. Avaluació de lesions per accident laboral. Avaluació de la incapacitat laboral. Avaluació mèdica de les discapacitats derivades de lesions personals. Concepte de handicap o handicap. Sistemes de valoració.

7.8. La missió d'expert mèdic en l'avaluació de lesions personals. Origen. Ordre. Objectius. Procediment. Aspectes ètics i deontològics. Responsabilitat del doctor.

7.9. Metodologia en l'avaluació de lesions personals. Estat anterior. Causalitat. Interferències: trastorns psicològics postraumàtics Simulació i neurosi d'ingressos Projeccions de dany corporal: danys.

7.10. Informe d'avaluació de danys mèdics. Generalitats de l'informe mèdic legal. Particularitats de l'informe d'avaluació de lesions personals: abast, sol·licitud, destinataris, aspectes substantius i aspectes formals.

Antropologia forense

8.1. Antropologia Forense. El mètode d'investigació en antropologia forense. El lloc del descobriment.

Tractament de restes abans de l'estudi.

8.2. Anàlisi antropològica: protocols principals, sistemàtica del procediment morfomètric, instruments d'ús, requisits mètrics mínims. Identificació de l'espècie i origen de la població.

8.3. Determinació de l'edat, sexe i alçada.

8.4. Identificació dental

8.5. Tafonomia: la relació entre les restes cadavèriques i el medi ambient. Estimació de les dades de les restes.

Criminalística

9.1. Identificació en criminologia: Evidència biològica i no biològica a l'escena dels fets.

9.2. empremtes dactilars.

9.3. Altres petjades 4. Cabells i cabells.

9.5. Taques biològiques

9.6. Aplicacions d'ADN

Treball fi de màster

Treball fi de màster

PROFESSORAT

Aurora Adam Morell

Profesor Asociado de Universidad. Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal. Universitat de València.

Rafael Bañón González

Médico forense. Instituto de Medicina legal de Murcia. Profesor Asociado de Medicina Legal. Universidad. Universidad de Murcia

María Benito Sánchez

Profesora Ayudante Doctora. Departamento de Medicina Legal, Psiquiatría y Patología. Universidad Complutense de Madrid

Antonio Francisco Javier Cardona Llorens

Profesor/a Titular de Universidad. Universidad Miguel Hernández de Elche

Miguel Ángel Carnicero Giménez de Azcárate

Médico forense. San Sebastián, España.

Ana María Castelló Ponce

Profesor/a Permanente Laboral PPL. Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal. Universitat de València

María Teresa Criado del Río

Profesora Titular de Universidad. Universidad de Zaragoza

Mario Adrián Echenique Febrero

Médico Especialista en Anatomía Patológica UDELAR. Instituto Técnico Forense. Montevideo. Uruguay

Francisco Etxeurría Gabilondo

Profesor/a Titular de Universidad. Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea

Daisy Francisca Ferrer Marrero

Profesor/a Ayudante de Universidad. Universidad Médica de La Habana

Roberto Oscar Foyo Peñaranda

Profesor Adjunto de la Cátedra de Medicina Legal de la UBA y subsecretario de la Oficina de Violencia Doméstica

Francisco Gregorio Francés Bozal

Profesor Titular. Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal. Universitat de València.

Jorge Adrián Herstein

Médico forense de la Corte Suprema de Justicia de Argentina

Claudio Andrés Herrera Mardones

Médico Forense, Servicio Médico Legal, Temuco, Chile

Elena Labajo González

Profesora Contratada Doctora. Departamento de Medicina Legal, Psiquiatría y Patología. Universidad Complutense de Madrid

Miguel Lorente Acosta

Profesor/a Titular de Universidad. Universidad de Granada

Dolores Marhuenda Amorós

Profesora Titular de Universidad. Universidad Miguel Hernández de Elche

María de las Mercedes Martínez León

Profesora Contratado Doctor. Universidad de Valladolid

Domingo Manuel Mederos Catalano

Profesor Agregado de la Cátedra de Medicina Legal de la Universidad de la República. Uruguay

Eduardo Murcia Sáiz

Médico Forense. Tribunal Superior de Justicia de Aragón

María Esperanza Navarro Escayola

Jefe de Sección de Toxicología. Instituto de Medicina Legal de Alicante

María del Carmen Negre Muñoz

Médico Forense. Instituto de Medicina Legal de Castellón

Santiago Rincón Velázquez

Profesor Asociado de Universidad. Departament de Medicina Preventiva i Salut Pública, Ciències de l'Alimentació, Toxicologia i Medicina Legal. Universitat de València. Médico forense. Instituto de Medicina legal de Valencia.

Nubia Agustina Riquelme Zornow

medico legista-tanatologo. Servicio Médico Legal

Hugo Daniel Rodríguez Almada

Profesor Titular de Medicina Legal. Departamento de Medicina legal y Ciencias Forenses. Facultad de Medicina. Universidad de la República (Uruguay)

Leonardo Santos Saccomanno

Médico Forense en San Carlos de Bariloche. Poder Judicial de Rio Negro. República Argentina.

Fernando Verdú Pascual

Catedrático de Medicina Legal y Forense (J) Médico forense (J) Valencia. España.

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

Exercici de la perícia privada davant els Tribunals de Justícia.

Assessoria a despatxos d'advocats en assumptes relacionats amb la Medicina Forense.

Exercici de la perícia privada davant els òrgans de mediació.

Labor docent i investigadora en Medicina Forense.

Preparació per a accés a funció pública relacionada amb la Medicina Forense.

Mitjançant el Màster de Formació Permanent en Medicina Forense es busca que, aquells professionals que treballen o estiguen

interessats a fer-ho en aquest àmbit, compten amb una formació completa que abaste la part científica amb l'aplicació pràctica. A més, permet integrar a diferents professionals interessats, des d'aquells que treballen en tribunals de justícia, assessoria a companyies d'assegurances privades en valoració del mal corporal, assessoria a despatxos d'advocats en assumptes mèdic forenses, exercici de la perícia privada davant els òrgans de mediació, així com mèdics forenses i altres professionals.

El Màster de Formació Permanent en Medicina Forense abordarà des de les qüestions generals, passant per la tanatologia i la patologia forenses, així com sexologia, toxicologia i psiquiatria forenses. Altres temes a cobrir són l'avaluació del mal, l'antropologia forense i criminalística, a més de la realització d'un treball final de curs.

Avantatges de cursar el Màster de Formació Permanent en Medicina Forense:

1. És compatible amb la vida laboral gràcies a la seua modalitat en línia, que fa possible la flexibilitat d'horaris.
2. Permet que professors i alumnes de diferents latituds enriqueixen encara més aquesta especialitat, gràcies a compartir experiències, donant un valor afegit als participants de l'aula virtual.
3. Ofereix materials i recursos adequats a l'aula virtual, des de materials multimèdia, vídeos, arxius Powerpoint i PDF, àudios, diapositives, bibliografia, enllaços, etc., així com fòrums de debat, participació, col·laboració, treball en equip i de resolució de dubtes, a més d'un sistema de videoconferència i tutoria personal.

EN AQUEST MÀSTER NO ES PODEN REALITZAR PRÀCTIQUES

METODOLOGIA

METODOLOGIA CURSOS

L'Aula Virtual es constitueix com un entorn de trobada, intercanvi i aprenentatge dinàmic. Trobaràs a més de l'equip docent, personal de suport (dinamitzadora i equip tècnic) que t'orientarà i ajudarà al llarg de tota la teua experiència formativa.

Els participants disposen d'una clau personalitzada que permet l'accés al curs des de qualsevol ordinador connectat a Internet i des de qualsevol navegador Web i sistema operatiu. A més, per ser alumnat d'aquest curs la Universitat els proporciona (si encara no ha sigut alumne/a de la Universitat) un compte de correu electrònic.

La metodologia en línia permet traslladar l'experiència formativa a l'AULA VIRTUAL de la UV, on l'alumnat i el professorat podran adquirir i intercanviar coneixements independentment del moment i del lloc on es troben.

MATERIALS I RECURSOS ADEQUATS

Dins del curs hi ha una programació que és un dels recursos més importants en la mesura en la qual serveix de guia en indicar les fites més importants en el desenvolupament del programa formatiu (activació de temes, exàmens, recuperacions,) Aquest màster està estructurat en nou assignatures i el Treball Final del Màster (TFM).

A l'Aula Virtual està tot el material didàctic, que s'anirà activant d'acord amb la programació establida, i que compon el programa del curs. Es realitzen materials exprofeso, maquetats amb el mateix format, que componen l'essència de la formació i que permeten tant el seu estudi com descàrrega en pdf.

A més, en aquest curs podràs trobar un conjunt de recursos addicionals que permetran al professorat complementar la seua docència:

- Materials multimèdia (vídeos, àudios, enllaços, imatges)
- Conferències en directe que es nomenaran com a "ateneus".
- Referències bibliogràfiques
- A través de la VPN de la Universitat podrà visualitzar i descarregar moltíssims articles, revistes, d'interés. En el fòrum s'anirà aportant moltíssims enllaços de consulta que ampliaran els continguts bàsics de cada assignatura.

COMUNICACIÓ CONSTANT

Durant el desenvolupament de l'activitat formativa, els participants disposaran de diverses eines de comunicació, com els fòrums, tauler d'anuncis, missatgeria interna, videoconferències

Els FÒRUMS de debat són espais compartits per tots els participants (alumnat i professorat) que permeten l'intercanvi d'idees, així com resoldre dubtes, proposar debats i respondre qüestions.

També permeten intercanviar arxius per a realitzar activitats determinades en grup.

Els fòrums fomenten la participació, la col·laboració i el treball en equip. Estan sempre disponibles, l'alumne decideix quan realitza la seua aportació, triant el moment que millor s'adapta al seu horari.

Tres formats fonamentals de fòrum són:

- Fòrum de qüestions generals, de Qüestions Generals es poden plantejar dubtes sobre l'ús de la plataforma, comunicar notícies generals del curs, realitzar presentacions personals, comunicar interessos, etc
- Fòrum específic de l'assignatura, els participants poden plantejar dubtes i consultes relacionades amb els continguts i les activitats, a les quals podran respondre tant els tutors com els alumnes. També es poden proposar temes de discussió relacionats amb la matèria, així com compartir recursos que puguin ser d'utilitat per al treball en els continguts plantejats en el tema: adreces web, referències d'articles o llibres, o una altra informació que siga d'interés general.
- Tauler d'anuncis: només el professorat, dinamitzadora i equip tècnic poden publicar missatges.

Tots els participants rebran la informació que es publique en els fòrums en l'adreça de correu electrònic de la Universitat.

Un eix fonamental en la formació en línia és el seguiment personal dut a terme pels tutors del curs, ajudant a aprofundir i afermar els conceptes clau i resolent els dubtes i consultes particulars a través d'un sistema de TUTORIA personal